

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 13 decembrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

*Reniță Vasile xxxxxxxx, născut la xxxxxxxx,
originar și domiciliat xxxxxx.*

Termenul de judecare:

prima instanță: 07.08.2018 – 13.12.2018

instanța de apel: 16.01.2019 – 19.02.2019

instanța de recurs ordinar: 23.04.2019 – 28.01.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 13 decembrie 2018, Reniță Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani în penitenciar semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru o perioadă de 4 (patru) ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani, Reniță Vasile fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să repare daunele cauzate în termen de 12 luni de la rămânerea definitivă a sentinței.

Controlul executării pedepsei fiind exercitat de Oficiul Probațiune Hîncești.

Cheltuielile judiciare în sumă totală de 13314 lei au fost trecute în contul statului.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei Feraru Maria cu încasarea din contul lui Reniță Vasile în beneficiul lui Feraru Maria a sumei de 100000 (una sută) lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. În sentință, prima instanță a constatat că:

Reniță Vasile la data de 19 noiembrie 2017, aproximativ la ora 21:45. posedând permis de conducere pentru categoria mijlocului de transport pe care-l conducea, conducând automobilul de model „Dacia-Logan”, n/î XXXXXXXX, pe șoseaua Muncești din mun. Chișinău, din direcția str. Cetatea Chilia în direcția str. Burebista. ajungând în regiunea imobilului nr. 258. acționând contrar prevederilor art. 14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate; art. 45 sub pct. 1) alin. a), b). d) ale Regulamentului care stipulează că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psio-fiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situația rutieră și alin. 2 al aceluiași punct ce prevede, că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, conducând automobilul în stare de ebrietate narcotică, nu a ținut cont de situația rutieră, nu a manifestat prudență sporită. în rezultatul cărui fapt a tamponat pietonul Cebotaru Ilie.

În urma accidentului rutier pietonului Cebotaru Ilie i-au fost cauzate următoarele leziuni corporale: traumă cranio-cerebrală deschisă, otoragie bilaterală, excoriații, echimoze, plăgi confuze la cap. hemoragii în țesuturi moi epicraniene, fractura bolții și bazei craniului, hemoragii subdurale difuze, hematom subdural în regiunea parieto-occipitală bilateral; hemoragii subarahnoidiene difuze; sânge în ventriculii cerebrali, dilacerarea țesutului cerebral al emisferei stângi, hemoragii intraparenchimoase; traumă toraco- abdominală închisă-fractura indirectă a coastei VIII din dreapta, urme de sânge în cavitatea abdominală, rupturi superficiale a ficatului, hemoragii paranefrale din dreapta, fractura închisă a oaselor gambei drepte în 1/3 inferioară; excoriații pe trunchi și membre, leziuni care conform raportului de expertiză judiciară nr. 163D/2177 din 11.01.2008 au legătură causală directă cu survenirea decesului și conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămară gravă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- **procurorul** în Procuratura municipiului Chișinău, Artur Lupașcu prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să îi fie aplicată pedeapsă sub formă

de închisoare pe un termen de 7 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

- **apărătorul inculpatului**, avocat Dumneanu Radu în numele inculpatului Reniță Vasile, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat.

- **avocatul Nicolae Catană** în numele succesoriului părții vătămate Feraru Maria, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea civilă înaintată de succesoriul părții vătămate.

3.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că:

- prima instanță și-a motivat greșit soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpatul Reniță Vasile a dispoziției art. 90 Cod penal;

- a invocat că, discordanța între cele reținute de prima instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei făcând trimitere la prevederile art. 61, 75 Cod penal;

- a mai invocat că, prima instanță urma să țină cont de art. 62-71 Cod penal și urma a-i stabili inculpatului termenul de pedeapsă, prevăzut de art. 264 alin. (4) Cod penal;

- în speță, reieșind din soluția adoptată de prima instanță, a constatat că, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu au ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei;

- consideră că, modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările excepțional de grave produse;

- prima instanță și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că dânsul n-a fost atras la răspundere penală și nici la cea contravențională (f. d. 65), faptul că nu se află la evidența medicilor narcolog sau psihiatru, ceea ce consideră drept o concluzie eronată, care nu poate fi menținută, odată ce s-a stabilit că inculpatul nu a recuperat până în prezent prejudiciul moral;

- circumstanțele cauzei care au stat la baza aplicării de către prima instanță a prevederilor art. 90 Cod penal, de fapt îndreptățesc stabilirea față de inculpat a pedepsei închisorii în quantum practic minim față de cel

prevăzută de sancțiunea art. 264 alin. (4) Cod penal, în atare situație, consideră că în cauza supusă contestării, prima instanță a admis erori de drept la individualizarea greșită a pedepsei și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- prima instanță la stabilirea pedepsei închisorii a admis o eroare și anume indicând greșit tipul penitenciarului „semiînchis”, deși corect urma să indice pe cel de tip „deschis”;

- consideră că prima instanță urma să admită solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat făcând trimitere la dispozițiile art. art. 227 alin. (1), 229 Cod de procedură penală;

- suportarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare consideră că, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este integrală întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor producerea unor cheltuieli, de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

3.2. În motivarea cererii de apel, avocatul Dumneanu Radu a menționat că:

- a indicat că pentru a ajunge la concluzia cu privire la vinovăția lui Reniță Vasile, prima instanță a preluat absolut toate argumentele invocate în actul de acuzare și a lăsat fără atenție argumentele apărării;

- apărarea a făcut cereri la toate fazele procesului, prin care a solicitat să se constate dacă acțiunile victimei au fost conforme prescripțiilor Regulamentului de circulație rutieră, însă atât agentul constator și reprezentanții organului de urmărire, cât și procurorul au refuzat să înregistreze și să examineze cererile respective, motivând respingerea prin aceea că afirmațiile referitoare la existența legăturii de cauzalitate între acțiunile pietonului și consecințele accidentului rutier ar reprezenta, argumente nefondate, iar concluzia formulată constituie o distorsionare a circumstanțelor obiective constatate în cauza penală”, fără a indica careva contra argumente la cele invocate de apărare;

- cererile apărării au fost respinse cu mențiunea că toate cererile, după trimiterea cauzei penale în instanța de judecată, se adresează instanței care

examinează cauza, deși cererile respective nu aveau ca obiect contestarea acțiunilor reprezentanților organului de urmărire penală, ci efectuarea controlului pentru a stabili dacă a încălcat sau nu pietonul regulile circulației rutiere, ori instanța de judecată avea la examinare cauza în care este învinuit inculpatul dar nu pietonul și, implicit, se poate expune doar asupra vinovăției inculpatului în limitele acuzațiilor aduse în actul de acuzare, nu și asupra vinovăției pietonului;

- ținând cont de faptul că la materialele cauzei penale, contrar obligației de a efectua urmărirea penală în mod complet, multilateral și sub toate aspectele, nu au fost administrate date cu privire la faptul dacă tronsonul de drum pe care a avut loc accidental rutier este sau nu iluminat, precum și distanța la care se afla de la locul impactului intersecțiile și trecerile pentru pietoni, de apărare s-a solicitat și prezentat. În calitate de probe a indicat: dovada solicitării și răspunsul Direcției generale transport public și căi de comunicații a Primăriei mun. Chișinău nr.07-2-427 din 27.02.2018; actul de constatare nr.02 din 07.06.2018 întocmit de către executorul judecătoresc Adriana Crețu, prin care s-a constatat faptul că trecerile de pietoni, pe tronsonul respective de drum, de la locul impactului se află la distanțele de 80 metri și 130 metri, precum și faptul că alte intersecții și treceri de pietoni nu există;

- concluziile formulate de către experții auto tehnici în cauza dată, indică expres că în condițiile în care a avut loc accidental, inculpatul nu a avut posibilitatea de a evita accidentul rutier, face evidentă concluzia că starea de pericol, în cazul dat, a fost creată anume de către pieton, iar lipsa posibilității de a evita tamponarea de către inculpat din momentul apariției stării de pericol, face inadmisibilă imputarea acestuia a vinovăției pentru survenirea consecințelor accidentului rutier;

- consideră, că refuzul reprezentanților organului de urmărire penală de a aprecia obiectiv circumstanțele cazului și a se expune printr-un act procesual asupra încălcării regulilor de circulație rutieră de către victimă/pieton au determinat amplificarea dubiilor cu privire la vinovăția lui Reniță Vasile în comiterea faptei prevăzute de art.264 alin.(3) Cod penal;

- consideră neîntemeiată sentința în partea ce ține de calificarea acțiunilor lui Reniță Vasile în baza art.264 alin.(4) Cod penal, deoarece se bazează în mod exclusiv pe presupuneri;

3.3. În motivarea cererii de apel, avocatul Catană Nicolae a menționat că:

- de la accidentul rutier, în urmă căruia a decedat feciorul său Cebotaru Ilii a trecut deja peste 1 an de zile, inculpatul Reniță Vasile cel puțin până în prezent nu și-a cerut scuze de la familie pentru cele întâmplate.

- prima instanță a admis parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei dispunând încasarea din contul inculpatului Reniță Vasile în beneficiul lui Feraru Maria a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral însă consideră că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral urmează a fi încasat în volum deplin de la Reniță Vasile în beneficiul succesorului victimei Feraru Maria.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, a fost respins ca nefondat, apelul apărătorului Dumneanu Radu în numele inculpatului Reniță Vasile.

A fost admis, apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău și apelul avocatului Catană Nicolae în numele succesorului părții vătămate, Feraru Maria, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și soluționării acțiunii civile, în partea încasării prejudiciului moral și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lui Reniță Vasile, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(4) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

A fost încasat din contul inculpatului Reniță Vasile în beneficiul succesorului părții vătămate Feraru Maria, suma de 200000 (două sute mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1 În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul Reniță Vasile a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel, a constatat cu certitudine că Reniță Vasile a comis infracțiunea prevăzută de 264 alin.(4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel, analizând și apreciind declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor lea apreciat ca fiind ne veridice și ne consecvente, or pe de o parte fiind audiat inculpatul nu recunoaște vina, însă indică că dacă va fi admisă acțiunea civilă va achita prejudiciul, de asemenea, la ultimul cuvânt, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, inculpatul a solicitat o pedeapsă mai blândă, ceea ce a creat impresia că inculpatul indirect admite că este vinovat de comiterea

accidentului rutier, mai mult, depozițiile inculpatului fiind combătute prin probele supuse analizei.

În continuare, instanța de apel a indicat, că deși inculpatul nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, culpa acestuia este demonstrată prin declarațiile succesoriului victimei, reprezentantului victimei SRL "Acord Eurotrans", martorului Damaschin Gheorghe, declarații care au fost analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, fiind apreciate ca fiind utile, veridice, consecvente, pertinente care coroborează între ele și indică indubitabil că inculpatul a comis infracțiunea imputată lui Reniță Vasile.

Mai mult, instanța de apel a indicat că culpa inculpatului Reniță Vasile în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat este demonstrată și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale precum: procesul-verbal privind consemnarea celor constatate din 19.11.2017, înregistrat în R-1 al DP mun. Chișinău, pe faptul comiterii accidentului rutier pe sos. Muncești, mun. Chișinău soldat cu decesul cet. Cebotaru Ilie, (f. d. 12); proces-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 19.11.2017, conform căruia au fost stabilite circumstanțele comiterii accidentului rutier pe sos. Muncești nr. 258, mun. Chișinău soldat cu decesul cet. Cebotaru Ilie, carosabilul reprezentând un traseu cu două benzi de deplasare în direcții opuse, cu implicarea automobilului de model „Dacia Logan”, n/î XXXXXXXX, condus de Reniță Vasile, care la momentul accidentului se afla poziționat pe partea stângă a carosabilului. Urme de anvelope sau de frânare n-au fost depistate. Cercetarea a avut loc cu participarea lui Reniță Vasile, care a semnat procesul-verbal, la fel și schema respectivă, fără a avea careva obiecții (f. d. 13- 22, fot tabelele și schița accidentului rutier fiind anexate); proces-verbal nr. 6995 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 19.11.2017, concluzionându-se în privința lui Reniță Vasile stare de ebrietate provocată de stupefiante, (f. d. 23); ordonanța de recunoaștere și de anexare la cauza penală a corpului delict, proces-verbal nr. 6995 al examinării medicale pe numele lui Reniță Vasile (f. d. 25); ordonanța de recunoaștere și de anexare la cauza penală a corpului delict-automobilul de model „Dacia Logan”, ni/î XXXXXXXX, (f. d. 28); ordonanța din 30.11.2017 privind recunoașterea în calitate de succesori al victimei pe Feraru Maria, suportând un prejudiciul moral și material, (f. d. 33); certificat de deces pe numele lui Cebotaru Ilie decedat la 19.11.2017, (f. d. 37); certificat medical de constatare al decesului nr. 2177 a lui Cebotaru Ilie, survenit la 19.11.2017, în urma unui accident rutier (f. d. 38); ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă a SRL "Acord Eurotrans" din 28.11.2017, reprezentant Russu D. (f. d. 46); foaie de parcurs pentru

autoturisme Seria DAA nr. 10665232 pentru perioada 06.11.2017-30.11.2017, eliberată de SRL "Acord Eurotrans" pe numele lui Reșiță Vasile pentru automobilul de model „Dacia Logan”, n/î XXXXXXXX, (f. d. 50); acord de împăcare, semnat la 03.01.2018 între Reșiță Vasile și succesorul victimei Feraru Maria privind compensarea cheltuielilor materiale suportate pentru înmormântare în sumă de 50000 lei (f. d. 125); proces-verbal al experimentului în procedura de urmărire penală din 30.11.2017 cu participarea lui Damaschin Gh. și Russu D., (f. d. 137- 139, foto-tabele și schița); raport de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-6861 din 29.12.2017 (auto-tehnică), prin care s-a concluzionat, că pentru oprirea în siguranță a automobilului de model "Dacia-Logan" pentru viteza indicată de conducătorul auto de 50 km/h este necesar de 41 metri, iar pentru oprirea în siguranță a automobilului de model "Dacia-Logan" pentru viteza indicată de conducătorul auto de 70 km/h este necesar de 72 metri. Totodată, atât în cazul deplasării cu viteza de 50 km/h, cât și cu viteza de 70 km/h conducătorul auto Reșiță Vasile nu avea posibilitatea tehnică de evitare a tamponării pietonului Cebotaru Ilie, (f. d. 148-152); cererea de chemare în judecată privind restituirea prejudiciului moral în valoare de 200000 lei depusă de succesorul victimei Feraru Maria, (f. d. 234); raportul de constatare nr. 2177 din 11.01.2018, conform căruia s-a constatat că leziunile corporale depistate la Cebotaru Ilie, sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă, otoragie bilaterală, excoriații, echimoze, plăgi contuze la cap, hemoragii în țesuturi moi epicraniene, fractura bolții și bazei craniului, hemoragii subdurale difuze, hematom subdural in regiunea parieto-occipitală bilateral; hemoragii subarahnoidiene difuze; sânge în ventriculii cerebrali, dilacerarea țesutului cerebral al emisferei stângi, hemoragii intraparenchimoase; traumă toraco-abdominală închisă-fractura indirectă a coastei VIII din dreapta, urme de sânge în cavitatea abdominală, rupturi superficiale a ficatului, hemoragii paranefrale din dreapta, fractura închisă a oaselor gambei drepte în 1/3 inferioară; excoriații pe trunchi și membre, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămară gravă, (f. d. 159-163); raport de expertiză judiciară nr. 163"D"72177 din 11.01.2018, conform căruia s-a constatat că leziunile corporale depistate la Cebotaru Ilie, sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă, otoragie bilaterală, excoriații, echimoze, plăgi contuze la cap, hemoragii în țesuturi moi epicraniene, fractura bolții și bazei craniului, hemoragii subdurale difuze, hematom subdural în regiunea parieto-occipitală bilateral; hemoragii subarahnoidiene difuze; sânge în ventriculii cerebrali, dilacerarea țesutului cerebral al emisferei stângi, hemoragii intraparenchimoase; traumă toraco-abdominală închisă-fractura indirectă a coastei VIII din dreapta, urme de sânge în cavitatea abdominală, rupturi superficiale a ficatului, hemoragii paranefrale din dreapta, fractura

închisă a oaselor gambei drepte în 1/3 inferioară; excoriații pe trunchi și membre, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămară gravă (f. d. 164-165).

Instanța de apel, analizând și apreciind sistemul de probe indicate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele cât și cu declarațiile analizate supra, din care a constatat cu certitudine că acțiunile inculpatului Reniță Vasile corect calificate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, conform semnelor calificative încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.

Instanța de apel a considerat că prima instanță întemeiat a menționat că solicitarea apărării de achitare a inculpatului Reniță Vasile, pe motivul lipsei în acțiunile sale a elementelor componenței de infracțiune, nu a putu fi reținut, or vina inculpatului a fost dovedită integral pe parcursul cercetării judecătorești.

La fel, instanța de apel a menționat că, prima instanță întemeiat a apreciat critic alegațiile apărării privind lipsa legăturii cauzale dintre fapta inculpatului și consecințele survenite, aceste concluzii fiind în contradicție cu probele administrate și cercetate în cadrul ședinței judiciare, și anume: rapoartele de expertiză judiciară și de constatare, precum și raportul de expertiză tehnică-auto, care concluzionează că șoferul automobilului „Dacia-Logan” n-a avut posibilitatea tehnică să evite tamponarea pietonului Cebotaru Ilie, ceea ce demonstrează că acesta se deplasa cu viteza mai mare de 70 km/h, fapt confirmat în ședința judiciară de către martorul Damaschin Gh., menționând că Reniță Vasile, avea viteza de cel puțin 90 km/h. Inculpatul Reniță Vasile, de fapt, nici nu a întreprins careva acțiuni de evitare a tamponării, precum rezultă din procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 19.11.2017 (a se vedea f. d. 13-22), urme de anvelope sau de frânare nefiind depistate. Or, în aceste circumstanțe victimei nu-i poate fi imputat faptul, că a apărut brusc în fața automobilului în viteză condus de Reniță Vasile.

Totodată, instanța de apel a respins solicitarea apărării în partea în care a solicitat achitarea inculpatului invocând prezența cazului fortuit, dar și concluziile raportului de expertiză auto-tehnică, or art.45 (1) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că: „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând

permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase”, precum și cerințele pct. 80 alin. 1), lit. d) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevăd, că „conducătorul vehiculului de rută este obligat: să repună în mișcare vehiculul din stație după ce a luat măsurile necesare de precauție pentru a evita accidentul în traficul rutier”.

Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că încălcarea regulilor circulației rutiere este o acțiune sau inacțiune a conducătorului mijlocului de transport, legată de încălcarea uneia sau câtorva prevederi ale Regulamentului circulației rutiere.

Totodată, instanța de apel a menționat că nu poate fi temei pentru eliberarea conducătorului auto de răspundere penală în cazul în care în acțiunile lui există componenta infracțiunii, chiar și în cazul în care regulile circulației rutiere și/sau de exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate și de către pățimit (conducător auto, pieton, pasager, ori de către alt participant la trafic).

În altă ordine de idei de instanța de apel a reamintit că acuzatorul de și-a exprimat dezacordul cu pedeapsa aplicată de prima instanță, iar motivele invocate de procuror fiind justificate, din care considerent, instanța de apel lea admis.

Instanța de apel a considerat că prima instanță nu a respectat întru totul prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal.

Instanța de apel, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La caz, instanța de apel a indicat că infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, la fel se reține personalitatea inculpatului, care anterior n-a fost atras la răspundere penală și nici la cea contravențională, (f. d. 65), de faptul că nu se află la evidența medicilor narcolog sau psihiatru (f. d. 68, 70).

Subsecvent, instanța de apel a reținut, că circumstanțe atenuante, conform art. 76 Cod penal, în sarcina inculpatului nu au fost reținute, la fel, circumstanțe ce agravează vina inculpatului, conform art.77 Cod penal, nu au fost stabilite.

În speță, reieșind din soluția adoptată de prima instanță, instanța de apel a constatat că, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, prima instanță nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu au ținut seama de

circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei.

Or, modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările excepțional de grave produse.

Mai mult, așa cum rezultă din textul sentinței prima instanță și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că dânsul n-a fost atras la răspundere penală și nici la cea contravențională (f. d. 65), faptul că nu se află la evidența medicilor narcolog sau psihiatru, ceea ce instanța de apel a considerat drept o concluzie eronată, care nu poate fi menținută, odată ce s-a stabilit că inculpatul nu a recuperat până în prezent prejudiciul moral.

În același context, circumstanțele cauzei care au stat la baza aplicării de către prima instanță a prevederilor art. 90 Cod penal, de fapt îndreptătesc stabilirea față de inculpat a pedepsei închisorii cu executare, respectiv, instanța de apel exclus prevederile art. 90 Cod penal.

La fel, prima instanță la stabilirea pedepsei închisorii a indicat eronat tipul penitenciarului „semiînchis”, deși corect urma să indice pe cel de tip „deschis”.

De asemenea, instanța de apel a reținut că prin apelul depus, acuzatorul de stat a solicitat încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, cerință care instanța de apel a considerat că a fost just respinsă de prima instanță.

Instanța de apel a notat că, expertiza medico-legală, efectuată în privința părții vătămate, în vederea stabilirii gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale a acesteia, prin prisma art. 143 Cod de procedură penală, a fost efectuată la indicația OUP.

Prin urmare, raportul de expertiză indicat supra, a fost dispus, având la baza dispozițiile imperative prevăzute la art. 143 Cod de procedură penală, astfel, instanța de apel reiterează că alin. (2) al normei indicate, în vigoare la momentul comiterii faptei, prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

La caz, instanța de apel a făcut uz de prevederile art. 10 Cod penal al Republicii Moldova, care pledează că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Legea

penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Drept urmare celor invocate, instanța de apel a indicat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, s-a reținut că expertiza medico-legală a fost ordonată de către organul de urmărire penală/procuror, în vederea constatării existenței leziunilor corporale și a gradului acestora, prin urmare, acestea, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În sensul da, instanța de apel a constatat faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

De asemenea, instanța de apel în contextul cererii de apel a avocatului Nicolae Catană în interesele succesorului părții vătămate, Feraru Maria, a stabilit că argumentele primei instanțe în partea soluționării acțiunii civile nu putut fi reținute ca întemeiate și motivate, or prima instanță nu a apreciat corespunzător circumstanțele speței.

Astfel, instanța de apel a reiterat că avocatul în numele părții vătămate, în ședința primei instanțe a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile depuse, cu încasarea din contul inculpatului a sumei de 200000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Consecvent, referitor la soluționarea cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel a invocat că conform art. 1423 Cod civil și conform art. 219 Cod de procedură penală, ținut cont de caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate părții vătămate, de consecința traumei provocate, care a generat în mod indiscutabil suferințe psihice cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi cele care se referă la importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (pricinuirea vătămării corporale, pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); felul vinovăției (intenția,

În context, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral, (al suferințelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, iar din materialele cauzei se atestă că victima a decedat, iar familia acestuia a suportat suferințe psihice și morale la care a fost și este supusă Feraru Mari,

respectiv, instanța de apel a încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral în mărime de 200000 lei.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău Dorina Tăut, prin care invocând temeiurile pentru recurs ordinar prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată;

- avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului, prin care invocând temeiurile pentru recurs ordinar prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală a solicitat casarea sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri.

5.1. În motivarea recursului ordinar, procurorul a menționat că:

- consideră că respingerea solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat contravine dispozițiilor art. art. 227 alin. (1 și 3), 229 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 127 alin. (2) din Constituție;

5.2. În motivarea recursului ordinar, avocatul Dumneanu Radu a menționat că:

- consideră că atât sentința primei instanțe cât și decizia instanței de apel sunt vădit legale, deoarece s-a admis o *eroare gravă de fapt* - 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, determinată de constatarea eronată a existenței legăturii de cauzalitate între faptele lui Reniță Vasile și consecințele accidentului rutier 19.11.2017, ori prin probele administrate în cauza dată s-a dovedit cu certitudine că, la data indicată victima a traversat carosabilul pe un segment de drum care nu era iluminat și cu încălcarea flagrantă a prevederilor Regulamentului circulației rutiere, care reglementează traversarea carosabilului de către pietoni;

- admiterea erorii grave de fapt cu privire la existența legăturii de cauzalitate între pretinsele ilegale ale inculpatului și consecințele accidentului rutier, au avut ca consecință încadrarea greșită a faptelor lui Reniță Vasile și condamnarea acestuia pentru comiterea acțiunii prevăzute de art. 264 alin.(4) Cod penal, fără a fi întrunite în acțiunile acestuia elementele componente de infracțiune invocând încălcarea art. 427 alin. (1) pct. 8), Cod de procedură penală, iar faptei săvârșite i s-a dat o încadrare greșită invocând încălcarea art. 427 alin. (1) pct. 12), Cod de procedură penală;

- nu a fost identificată regula de circulație rutieră încălcată de către Reniță Vasile, care ar fi fost în legătură de cauzalitate cu decesul victimei;

- consideră că alegația cu privire la încălcarea Regulilor circulației rutiere nemijlocit de către victimă se confirmă prin materialele cauzei penale, iar afirmația instanței că ar fi fost depășită viteza admisă de deplasare pe tronsonul respectiv de drum are la bază presupuneri;

- a invocat că, calificarea corespunzătoare a acțiunilor participanților la trafic, implicați în accidentul rutier din 19.11.2017, care a avut loc pe str. Muncești din mun. Chișinău, poate avea loc dacă se stabilește cu exactitate modul în care au evoluat evenimentele de la momentul creării stării de pericol, până la producerea accidentului. Conducătorul auto implicat în accidentul rutier poate fi tras la răspundere penală, doar dacă ar fi avut posibilitatea să evite impactul și nu ar fi făcut-o;

- accidentul rutier s-a produs ca rezultat al creării unei stări de lipsă de predictibilitate a situației rutiere, determinată de încălcarea flagrantă a prevederilor Regulamentului circulației rutiere de către pieton, fapt care a determinat crearea situației de avarie și imposibilitatea conducătorului auto de a evita impactul;

- a invocat că, constatarea eronată a existenței legăturii de cauzalitate între acțiunile conducătorului auto și decesul pietonului/victimei Cibotari Ilii, fără a se da apreciere juridică inclusiv acțiunilor acestuia, care are calitatea de participant la trafic și acțiunile căruia au influențat, în mod evident condițiile în care s-a produs accidentul rutier, a determinat condamnarea în lipsa elementelor infracțiunii și nemotivată a numitului Reniță Vasile;

- consideră că stabilirea faptului conducerii mijlocului de transport la data de 19.11.2017 de către Reniță Vasile în stare de ebrietate narcotică (*urme ale consumului unor substanțe narcotice, păstrându-se până la 30 - 45 de zile*), permitea instanței să constate vinovăția de comitere de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.264¹ Cod penal, iar lipsa legăturii de cauzalitate între fapta ce i s-a imputat și consecințele accidentului rutier nu permitea constatarea comiterii de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 264 Cod penal;

- a mai invocat că, atât instanța de fond cât și cea de apel au admis o eroare gravă de fapt (temei de apel prevăzut de - 27 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală), prin constatarea eronată a existenței legăturii de cauzalitate între acțiunea comisă la data de 19.11.2017 de către Reniță Vasile și consecințele accidentului rutier, ori potrivit raportului de expertiză judiciară efectuat în cauza dată, acesta nu a avut posibilitate tehnică de a evita tamponarea pietonului/victimei, care s-a angajat ilegal în traversarea carosabilului pe un tronson de drum neiluminat, după ce a luat un obiect ce nu-i aparținea și a încălcat flagrant prevederile normelor de drept care reglementează traversarea carosabilului de către pietoni (pct.1, pct.114.1), 114.2) și pct.116.1) lit. b) ale Regulamentului circulației rutiere), încălcare care a determinat impactul de mijlocul de transport care se deplasa regulamentar și, implicit, decesul persoanei care a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere;

- a mai invocat că lipsa legăturii de cauzalitate între acțiunile lui Reniță Vasile din 19.11.2017 și decesul victimei Cibotari Ilii, raportat la situația că fapta prevăzută de art. 264 alin.(4) Cod penal reprezintă o componentă materială de infracțiune, iar legătură de cauzalitate între acțiunea și consecința incriminată este un element al infracțiunii, face evidentă întrunirea temeiului de apel prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală - nu au fost unite elementele infracțiunii;

- cu referire la încadrarea juridică greșită a faptei săvârșite (temei de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală), a indicat că, conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate permitea condamnarea acestuia doar în baza art.264¹ Cod penal, deoarece conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate narcotică nu se află în legătură de cauzalitate cu consecințele accidentului rutier, respectiv consideră că calificarea acțiunilor lui Reniță Vasile în a art.264 alin.(4) Cod penal reprezintă o eroare de drept, care se impune a fi corectată în ordine de recurs;

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Potrivit textului recursului declarat de către procuror, acesta invocă de drept temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din textul recursului, Colegiul atestă că, autorul în esență critică hotărârile instanțelor de fond adoptate în partea cheltuielilor judiciare, prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de a încasa aceste cheltuieli din contul inculpatului, pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-6861 din 29.12.2017; nr. D/2177 din 11.01.2018 și a raportului de constatare nr. 2177 din 11.01.2018, în sumă totală de 113314 lei.

Așadar, aceste alegații se constată că, au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra cărora această instanță s-a expus întemeiat, astfel, încât nu există raționamente ca instanța de recurs să se îndepărteze de la concluziile efectuate de instanța ierarhic inferioară.

Criticile procurorului în partea ce se referă la dezacordul cu respingerea încasării cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare, la caz, din contul inculpatului, Colegiul penal consideră că, acestea sunt neîntemeiate, deoarece instanțele de fond corect au ajuns la concluzia că cheltuielile date urmează a fi puse în sarcina statului.

La acest capitol, Colegiul menționează că, instanța de apel la adoptarea soluției a ajuns la concluzia că, raportul de expertiză judiciară efectuat la caz, a fost utilizat în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2) și 7) Cod de procedură penală în calitate de probă și care a fost pus la baza acuzării inculpatului, respectiv aceste cheltuieli judiciare urmează a fi suportate de ordonatorul expertizei din mijloacele alocate pentru efectuarea acesteia din bugetul alocat. La rândul său, instanța de apel a specificat, reieșind din prevederile art. 227 și 229 Cod de procedură penală, că legea nu prevede expres că condamnatul urmează să suporte cheltuielile judiciare, legate de salariul procurorului și consumarea rechizitelor ca hârtie, copiator ș.a.

Astfel, în situația când efectuarea expertizei a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea acesteia urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, nu din contul inculpatului, după cum pretinde recurentul.

O atare prevedere legală se conține în dispoziția art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, unde este stipulat că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală. Excepția despre care ne relevă legiuitorul cuprinsă în art. 142 Cod de procedură penală, nu este incidentă cauzei date.

Din actele cauzei, se constată că, raportul de constatare nr. 2177 din 11.01.2018, a fost ordonat de către organul de urmărire penală pentru stabilirea cauzei decesului victimei Cebotaru Ilie, în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului, precum și rapoartele de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-6861 din 29.12.2017 și nr. D/2177 din 11.01.2018 a fost ordonat de către organul de urmărire penală pentru stabilirea tuturor circumstanțelor relevante cazului speței, acestea constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care au fost puse în sarcina părții acuzării.

În asemenea situație, instanța de apel corect a statuat că, plata pentru

efectuarea acestei acțiuni procesuale, nu urmează a fi încasată din contul inculpatului, întrucât atât normele procesual-penale relevante cauzei, cuprinse în art.143 alin. (2) Cod de procedură penală, în vigoare la momentul comiterii faptei, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

În sensul dat, se constată faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

Din ansamblul considerentelor care preced, rezultă că cheltuielile judiciare suportate pentru instrumentarea acestei cauze urmează a fi acoperite din bugetul de stat și nu pot face obiectul unei rambursări din partea inculpatului, în cazul în care ultimul nu le-a ordonat.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal conchide că, în cauza dată nu și-a găsit confirmarea temeiul de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece a fost soluționată corect chestiunea cu privire la cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor în prezenta cauză.

Din considerentele enunțate supra, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de către procuror în prezenta speță, este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului.

Din conținutul recursului declarat în cauza deferită judecării, autorul invocă ca temeiuri de drept pentru casarea hotărârii contestate pct. 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel instanța a admis o eroare gravă de fapt*, pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, precum și pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Cu titlu de început, Colegiul penal menționează că, temeiurile pentru recurs invocate de către recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în cauza supusă judecării sunt aplicabile atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

Verificând hotărârea atacată, instanța de recurs apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe

care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

De asemenea, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că instanța de apel *a admis o eroare gravă de fapt*.

Contrar celor invocate de către recurent, Colegiul penal verificând lucrările dosarului remarcă, că judecând apelul declarat, la caz, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, audiind suplimentar inculpatul, succesorul părții vătămate, reprezentantul victimei, precum și martorul Damaschin Gheorghe, cercetând suplimentar materialele cauzei în ședința instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul verbal al ședinței de judecată, adoptând în consecință o soluție corectă de menținere a sentinței prin care inculpatul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, aplicându-i-se pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

Tot la acest capitol, instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelurilor și menținerea sentinței.

În acest context, dat fiind faptul că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii menționate mai sus, atât instanța de apel nu a avut temeiuri de a devia de la concluziile expuse în sentință în partea stabilirii vinovăției inculpatului la comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia. Respectiv, deoarece chestiunile invocate atât în apel, cât și recurs, au constituit obiect de analiză și în sentința adoptată de către prima instanță, iar potrivit jurisprudenței CtEDO, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărâri CEDO Garcia Ruis contra Spaniei, Heile contra Finlandei*).

Totodată, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor esențiale invocate în apel și prin hotărârea sa a oferit răspunsuri plauzibile și argumentate asupra acestora, în coraport cu circumstanțele stabilite în prezenta speță, ce au fost verificate în ședință de judecată.

Astfel, instanța de recurs remarcă constatările instanței de apel, potrivit cărora, fiind analizate și apreciate declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor, instanța de apel corect le apreciază ca fiind ne veridice și ne consecvente, or *pe de o parte fiind audiat inculpatul nu recunoaște vina. însă indică că dacă va fi admisă acțiunea civilă va achita prejudiciul, de asemenea, la ultimul cuvânt, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, inculpatul solicită o pedeapsă mai blândă, ceea ce creează impresia că inculpatul indirect admite că este vinovat de comiterea accidentului rutier, mai mult, depozițiile inculpatului fiind combătute prin probele analizate.*

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, temeiul pentru recurs invocat de recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit incidența în prezenta speță.

Cu referire la incidența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocat în speță de către recurent, Colegiul penal menționează că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit lucrărilor dosarului se constată că, inculpatul Reniță Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal și anume *–încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.*

Colegiul notează că, prima instanță în hotărârea adoptată a făcut o analiză amplă a probelor administrate la caz, în raport cu învinuirea înaintată inculpatului, oferind răspunsuri argumentate la criticile esențiale invocate de către apărătorul inculpatului, care de altfel au fost identice și în procedurile de apel și recurs ordinar (pct. 51, 52, 53 al deciziei recurate), în ceea ce privește legătura de cauzalitate între acțiunile conducătorului auto și decesul victimei Cebotari Ilie precum și invocarea prezenței cazului fortuit pentru achitarea inculpatului.

Prin urmare, având în vedere cumulul de probe menționat și reținut de către instanțele de fond, Colegiul penal consideră că, acestea întemeiat au ajuns la concluzia despre vinovăția inculpatului Reniță Vasile în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

În sprijinul concluziilor instanțelor de fond, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între

semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Contrar criticilor invocate, instanța de recurs consideră că, instanțele de fond justificate au constatat că în acțiunile inculpatului Reniță Vasile se întrunesc toate elementele infracțiunii incriminate, chestiune concluzionată prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpatul Reniță Vasile și semnele componente de infracțiune prevăzută la art. 264 alin. (4) Cod penal, precum și pedeapsa aplicată de către instanța de apel fiind în limitele legii, acordând deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61 și 75 - 78 Cod penal, decizia instanței de apel cuprinzând datele privind persoana acestuia și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, se clasifică ca fiind gravă, circumstanță ce s-a stabilit că prima instanță la stabilirea pedepsei nu a respectat întru totul prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal, în această parte instanța de apel a pronunțat o hotărâre.

Așadar, prin cumulul de probe administrate la caz, instanța de fond au avut suficiente temeiuri de a constata prezența în acțiunile inculpatului Reniță Vasile a elementelor infracțiunii imputate, iar în cumul argumentele invocate de către apărătorul inculpatului în recursul declarat fiind neîntemeiate și nesusceptibile de a răsturna soluția instanței de apel emisă în speță.

Cu referire la incidența temeiurilor de casare a hotărârilor atacate, prin pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs reține că, din argumentele recursului declarat se constată, că în opinia recurentului, stabilirea faptului conducerii mijlocului de transport la data de 19.11.2017 de către Reniță Vasile în stare de ebrietate narcotică (urme ale consumului unor substanțe narcotice, păstrându-se până la 30 - 45 de zile), permitea instanței să constate vinovăția de comitere de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.264¹ Cod penal, iar lipsa legăturii de cauzalitate între fapta ce i s-a imputat și consecințele accidentului rutier nu permitea constatarea comiterii de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 264 Cod penal.

Lecturând materialele cauzei și cercetând fapta incriminată inculpatului, Colegiul penal apreciază ca fiind eronată invocarea temeiului pentru recurs stipulat la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, întrucât potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, *temeiurile pentru recurs menționate la alin. (1) pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, or, raportat speței se atestă că în instanța de apel alegația cu privire la faptul că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită nu a constituit obiect al examinării cererii de apel înaintate de către partea apărării.*

Or, apărarea în instanța de apel a solicitat ca inculpatul să fie achitat, iar în recursul ordinar a invocat greșită fiind calificarea acțiunilor lui Reniță Vasile în a art.264 alin.(4) Cod penal reprezintă o eroare de drept, considerând că conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate permitea condamnarea inculpatului doar în baza art.264¹ Cod penal, deoarece conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate narcotică nu se află în legătură de cauzalitate cu consecințele accidentului rutier.

Totodată, instanța de recurs ordinar remarcă, prin încheierea Colegiului lărgit al Curții supreme de Justiție din 03 decembrie 2019 a fost dispusă expedierea sesizării avocatului Dumneanu Radu în numele inculpatului depusă la 22 martie 2019, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „*Eroare gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor*”, din ultima propoziție a art. 6, pct. 11¹) Cod de procedură penală, Curții Constituționale a Republicii Moldova pentru soluționare conform competenței.

Prin Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova, din 23 ianuarie 2020, privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din art. 6, pct. 11¹) Cod de procedură penală, a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatul Radu Dumneanu, în dosarul nr. 1ra-1134/2019, pendinte la Curtea Supremă de Justiție. A fost declarat neconstituțional textul „eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor” din articolul 6 pct. 11¹) din Codul de procedură penală.

Raportat cauzei deduse judecății, Colegiul menționează, că constarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, care recunoscând prin Hotărârea sa neconstituționalitatea sintagmei „eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor” din dispoziția art. 6, pct. 11¹) Cod de procedură penală, din 23 ianuarie 2020, nu are relevanță pentru speța dată în măsura în care să genereze răsturnarea soluției adoptate pe motivul existenței unei erori de fapt, or instanța de recurs ordinar a stabilit mai sus că instanța de apel examinând cauza în ordine de apel, prin decizia adoptată s-a pronunțat în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei, a verificat și a apreciat probele administrate și examinate în instanța de fond, dându-le o apreciere cuvenită argumentând fiecare probă examinată, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului Reniță Vasile, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar în acțiunile acestuia fiind prezente elementele infracțiunii imputate.

În acest context, Colegiul penal conchide că, nu există temeii legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate la caz, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, în cauza penală în privința lui *Reniță Vasile x*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 27 februarie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena